

ABY DZIECKO WIODŁO SZCZĘŚLIWE ŻYCIE

 Katarzyna Suchańska

 dr Sylwia Wrona
Instytut Pedagogiki
Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji
Uniwersytet Śląski
sylwia.wrona@us.edu.pl

Wszyscy odpowiedzialni rodzice mają świadomość, jak dużego zaangażowania i wiedzy wymaga opieka nad dziećmi. Jedne potrafią być bardziej samodzielne, inne z kolei kurczowo trzymają się „spódnicy matki” z obawy przed własnym działaniem. Początki rozwoju dziecka są kluczowe do jego dalszych kroków, zwłaszcza u tych, u których zaobserwowano nieprawidłowości. Aby zagwarantować dzieciom dobry start, wielu rodziców decyduje się na zajęcia wczesnego wspomaganie ich rozwoju. Co to takiego i jakie dzieci potrzebują pomocy na wczesnych etapach życia?

Dziecko już na początku życia może zmagać się z poważnymi problemami zdrowotnymi. Zajmują się nim wtedy lekarze specjaliści, pomagając mierzyć się ze schorzeniami. Niektóre z nich są czasowe i możliwe do całkowitego wyleczenia. Jak zaobserwować nieprawidłowości u dziecka i jak rozpocząć poszukiwanie pomocy?

Dr Sylwia Wrona z Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego, kierownik kwalifikacyjnych studiów podyplomowych pn. wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny mówi, że nie w każdym przypadku nieprawidłowości rozwojowe są zauważane już od pierwszego dnia życia dziecka. Czasami ich ujawnienie się wymaga czasu. Jeśli dziecko rodzi się z wadą genetyczną, widocznymi dysmorfiami, lekarze zauważają to bardzo szybko i podejmują odpowiednie kroki mające na celu pogłębienie diagnostyki, a przede wszystkim działania rehabilitacyjne. Czasami jednak dziecko musi zacząć raczkować, ruszać się i gaworzyć, by wykazać, że ma jakieś nieprawidłowości.

– Wtedy rodzice powinni skorzystać z konsultacji lekarskiej – radzi specjalistka. – Jeżeli obawy zostaną potwierdzone przez lekarza, następnym krokiem jest skierowanie się do poradni psychologiczno-pedagogicznej z zaświadczeniem lekarskim o zdiagnozowanych nieprawidłowościach. Na tej podstawie zespół specjalistów wydaje opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju. Od tej pory dzieci te mogą rozpocząć terapię we wskazanych ośrodkach. Należy pamiętać, że jest to jedna ze ścieżek, z której mogą

skorzystać rodzice. Innymi placówkami, gdzie udzielane jest wsparcie, są ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze oraz wiodące ośrodki koordynująco-rehabilitacyjno-opiekuńcze, w których prowadzone są zajęcia z wczesnej interwencji. Niestety tych ostatnich jest niewiele.

W prawie polskim wczesne wspomaganie rozwoju dziecka jest możliwe od momentu urodzenia do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej. Do najpopularniejszych przyczyn korzystania z wczesnego wspomaganie rozwoju są problemy ze wzrokiem, słuchem czy opóźnienia w rozwoju psychoruchowym dziecka. Grupą najbardziej narażoną na zaistnienie różnego rodzaju nieprawidłowości są wcześniaki.

– Najlepsze rezultaty w terapii przynosi zarówno praca ze specjalistami, jak również ich współpraca z rodzicami – mówi badaczka. – Choć panuje przekonanie, że bez odpowiedniego specjalisty rodzice są często bezradni, w istocie mają oni największy wpływ na prawidłowy rozwój swojego malucha, nawet w momencie stwierdzenia u niego jakichś nieprawidłowości. Badania naukowe potwierdzają, że im lepsza jakość współpracy, tym szybciej pojawiają się efekty pracy.

Małe dziecko najlepiej rozwija się podczas długotrwałych i schematycznie wykonywanych ćwiczeń. Do ich zakresu należą te bardziej specjalistyczne, jak również zwykłe czynności życia codziennego. Przymus wykonywania wielu nudnych ćwiczeń męczy nie tylko dziecko, ale również rodziców.

– Aktywności należy szukać wszędzie.

Ważne w rozwoju dziecka jest wszystko: jak siedzi przy stole, jaki ma sposób chodzenia, czy i jak mocno się garbi czy też jak długo i blisko siedzi przed monitorem komputera – wyjaśnia badaczka. – Poprawny układ ciała we wszystkich wymienionych sytuacjach oraz odpowiednia odległość od ekranu urządzeń elektronicznych już koryguje wiele wad, a przy połączeniu z zajęciami terapeutycznymi prowadzonymi pod okiem fachowców prawdopodobieństwo uzyskania pożądanego wyniku jest o wiele wyższe – dodaje.

Gdy dziecko wchodzi w kolejny etap swojego życia i rozpoczyna edukację w szkole, przechodzi pod opiekę pedagogów szkolnych i nauczycieli. W tym, jak i innych etapach życia właściwą opiekę sprawują rodzice bądź prawni opiekunowie. Dziecko nigdy nie zostaje pozbawione pomocy.

Na kampusie Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, przy Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji, znajduje się przedszkole terapeutyczne Słoneczna Kraina pod patronatem uczelni. Podopieczni placówki są otoczeni opieką naukowców z Uniwersytetu Śląskiego, jak i wykwalifikowanej kadry pedagogicznej. Praca badaczy polega na implementacji nowych metod do programu nauczania wraz z monitorowaniem ich skuteczności. Na tle Polski przedszkole jest pionierem we wprowadzaniu modelowych rozwiązań. Choć pracuje przy tym wiele osób o różnych specjalizacjach, przyświeca im jeden wspólny cel: aby dziecko otrzymało należytą opiekę i wiodło zdrowe, szczęśliwe życie.